

Zalán Tibor

Nagyherceg

- zenés mesejáték két részben -

1994

SZEREPLŐK

NAGYHERCEG, alias Garbonciás Péter, alias Huzella Péter,
aki azonban néha PIKTOR PAKTOR PÉTER is
PERCEGŐ ÁRNYALAK, a nagyherceg árnyéka
GOMULKA BÁCSI, a rettenetes házmester
KÉK FESTŐ, utcagyerek, aki kékítőt old
LACIKA, utcagyerek
FEKETE ÖZVEGY, gonosz házlakó
VADÁSZ, kellemetlen házlakó
MÓCÁRT, a csokiember, néha dzsokiember
HI-SZEN, a guruló madár
DZSOKI JÚJING
SZAMANTA
NÁJT RÁJDER
ZORRÓ
A PADLÁS ANGYALAI
A PINCE ÖRDÖGEI
BARBIE-BABÁK
A HÁZ LAKÓI

I. FELVONÁS

1. JELENET

(Lepusztult bérházbelső, Gomulka bácsi, a rettenetes házmester söpröget. Alkonytájt vagyunk. Kék festő, az utcagyerek a házbejáráthoz lapulva hallgatja.)

GOMULKA

*Mennyi kosz és mennyi piszok,
micsoda század, micsoda mocsok
idők ezek.*

*Ablakokra száll a korom,
nekem má' csak ilyen a korom,
a rendemet akarom.*

*Szétnézek és mit látok?
Sok szédelgő kissrácot,
sok szemtelen kis uccakölyköt,
mindegyik egy rossz kis ördög,
na de majd én ellátom a bajukat!*

*Régen szép volt,
minden más volt,
oldalvást volt
eggy szép kis gúmibotom.
Akkó aztán,
gyöhetett ám
bárki hozzám,
csakis kérhetett.*

*Rend volt, mert én lecsaptam,
rend volt, mert úgy akartam
hogy rend legyen.*

Mit leskelődsz ott, te ki szemtelen?

KÉK FESTŐ

Gomulka bácsi, miért mondod azt, hogy szemtelen vagyok?

GOMULKA

Valamennyien azok vagytok. Éhenkórász banda. Hordd el magad, vagy rendőrt hívok!

KÉK FESTŐ

Gomulka bácsi, vigyél fel a padlásra!

GOMULKA

A padlásra? Még mit nem! A padlásra... Nézze meg az ember! Ám, ha annyira akarod, levihetlek a pincébe...

KÉK FESTŐ

Jaj, oda nem... a pincéről nagyon sok rosszat hallottam.

GOMULKA

Ugyan mit hallottál a pincéről? Hadd halljam?

KÉK FESTŐ

Hááát... hogy olyan alakok laknak benne, amilyen te vagy, Gomulka bácsi...

GOMULKA

Na megállj, te kis haramia...

(Kék festő kerekét old. Fordul a diszlet, most a ház utcafrontján vagyunk. Kék festő egy kuka tetején üldögél bánatosan. A nagyherceg érkezik. Meglehetősen lepusztult ember benyomását kelti: ütött-kopott frakk, horpadt cylinder, kétes tisztaságú fehér sál...)

NAGYHERCEG

*Milyen különös, különös az ember,
milyen magányos, hogyha egyedül van,
s milyen magányos, mikor körülötte
tolongnak, zajongnak vagy vigadnak sokan.*

*Nem is értem én, miért is érteném,
hogyan férhet meg ennyi szomorúság
egyetlen lélek ezer fiókjában,
s miért nem boldogítja őket a jóság...*

*Emberek, emberek, nagy bajuk, hogy
sodorja, pörgeti őket a szél,
egyik itt, másik ott, harmadik sehol,
s nem kérdi az egyik, a másik miért él...*

*Csak azt tudom, hogy könnyes a szemük...
És azt tudom, hogy nincsen gyökerük...
Sodorja, pörgeti őket a szél,
s magányosság lakik a szívük helyén*

*Ezért is különös, különös az ember,
mert magányos, hogyha egyedül van,
magányos, akkor is, mikor körülötte
tolongnak, zajongnak vagy vigadnak sokan.*

*Nem is értem én, miért is érteném,
hogyan férhet meg ennyi szomorúság
egyetlen lélek ezer fiókjában,
s miért nem boldogítja őket a jóság...*

KÉK FESTŐ

Szépen énekelsz, ember.

NAGYHERCEG

Ember? Ja, énember? Szépen énekelek, igen, szépen énekelek. Köszönöm, de nem tesz semmit. De te, mintha szomorú lennél, kicsi ember.

KÉK FESTŐ

Ezt meg honnan látod?

NAGYHERCEG

Onnan, hogy rád néztem.

KÉK FESTŐ

És az látszik rajtam, hogy szomorú vagyok?

NAGYHERCEG

Látszik hát.

KÉK FESTŐ

Akkor a többiek miért nem veszik észre?

NAGYHERCEG

Talán mert ők nem rád néznek. Csak rádpillantanak, és nekik ennyi elég. Nem törődnek veled. Talán csak a barátaid.

KÉK FESTŐ

A barátaim? Nincsenek nekem barátaim.

NAGYHERCEG

Olyan nincs, hogy nincsenek barátaid. Barátai vannak az embernek. Egy, kettő legfeljebb.

KÉK FESTŐ	Mondd, hogy is hívnak...
NAGYHERCEG	Nagyherceg.
KÉK FESTŐ	Nagyherceg?
NAGYHERCEG	Miért, nem úgy nézek ki?
KÉK FESTŐ	Én még nem láttam igazi nagyherceget... mondjuk, hogy úgy nézel ki. Mint egy igazi.
NAGYHERCEG	És te... téged hogy hívnak, kicsi ember?
KÉK FESTŐ	Kék festő. Kék festő a nevem. Szép név, nem?
NAGYHERCEG	Rendes neved nincs? Az embert szokták valahogy hívni. Huszka Zsombor, vagy Szakály Andris, vagy Szentpétery Bénike...
KÉK FESTŐ	És neked? Neked miért nincs rendes neved? A felnőtt embereket is szokták valahogy hívni, nem? Huzella Péter, Mácsai Pál, Zalán Tibor...
NAGYHERCEG	Igaz, a felnőtt embereket. De én nem vagyok felnőtt ember.
KÉK FESTŐ	Nem látszol gyereknek...
NAGYHERCEG	Mégis, minek látszom?
KÉK FESTŐ	Embernek...
NAGYHERCEG	Pedig nem vagyok ember.
KÉK FESTŐ	Neeem? Akkor mi vagy, ha nem ember?
NAGYHERCEG	Nagyherceg vagyok. Egy messzi birodalom uralkodója.
KÉK FESTŐ	Hol van a birodalmad?
NAGYHERCEG	Az én birodalmam nem látható. De néhanapján, amikor megy le a nap, az ég alján hatalmas vörös szirteket láthatsz, zöldes-kék tengeröblöket, vulkánokat és meredélyeket - tudod, az én hazám épp olyan.
KÉK FESTŐ	Ez nagyon érdekes. Sokkal érdekesebb, mint a tévében a fantasztikus filmek. És mondd csak, hogyan kerültél ide?
NAGYHERCEG	Nem nagy ügy. Eljöttem. Meg kell mondjam neked, már másodszor vagyok a földön. Először akkor jártam itt, amikor még kis herceg voltam.
KÉK FESTŐ	Azt akartam kérdezni tőled, nagyherceg, hogy mi a barátság.
NAGYHERCEG	Különös kérdés. Ezt a kérdést már feltette nekem valaki... régen... amikor először jártam a földön.
KÉK FESTŐ	És meg tudad válaszolni?
NAGYHERCEG	Nem... azt hiszem, hogy nem... várj csak, felidézem...

(A nagyherceg felemeli a karját, és a szín elsötétül. Vetített jelenet, mely lehet animáció is, a kisherceg találkozik Hi-Szennel, a guruló madárral.)

*Mi a barátság, mondd el,
hogy mi az a barátság!*

*A barátság, tudod, a barátság,
hát a barátság - az csak egy olyanság.*

*Az olyanság, vajon milyenség,
s a milyenség miért olyanság?*

*Hiszen, ha tudnám én,
nem lennék ily' szegény,
nem lennék oly' szegény
hahogyha tudnám én,
hiszen de nem tudom,
azért vagyok uton
éjjel és nappal,
nappal és éjjel,
világcsavargója, ki az életét
széjjel csatangolja, járja,
és nincsen is társa... és nincs társa...*

*Mi a barátság, mondd el,
hogy mi az a barátság!*

*A barátság, tudod, a barátság,
hát a barátság - az csak egy olyanság.*

*Az olyanság, vajon milyenség,
s a milyenség miért olyanság?*

*A földet bejártam,
társat nem találtam.
Az eget bejártam,
senkit sem találtam,
ki mellettem maradt volna.
Egyedül a rózsza,
egy kényes, gyöngye, gyámoltalan rózsza,
ki az életét velem megosztja.
Ezért az életem képtelenség,
ezért, hogy száz s ezer naplementét
nézek, s éjjelente sok fénylő csillagot:
herceg vagyok, uralkodó,
de nincsen népem, árva vagyok!*

*A barátság, barátom, az a kincs,
mely mindenhol ott van, de sehol sincs,
már épp megfognád, de akár a homok:
ujjaid közül a semmibe csorog.*

*A barátság, barátom, az olyan,
mint a láz, mely égeti arcodat,
ha gondtalan vagy, észre sem veszed,
de nélküle a szíved bús, beteg.*

*A barátság, barátom, olyan mély,
Mint a kút, melynek vize éjsötétbe vész.
Mint gyökérnek víz, levélnek a Nap,
a barátság életvágyat ad, és ad*

*annyi mást,
arcodra mosolygást,
mosolyba fényeket,
fényekbe életet,
életbe nevetést,
nevetésbe szeretést,
szeretetbe karolást,
karolásba dalolást,
dalokba az ízeket,
ízekbe a színeket,
színekbe az illatot,
illatba a holnapot,
holnapba a tegnapot,
tegnapba fénylő Napot,
fénylő napba ágakat,
lombos ágra madarat,
madár-hangba szélverést,
szélverésbe ébredést,
ébredésbe vágyakat,
vágyainkba szárnyakat,
szárnyainkon repülést,
repülésbe szédülést,
szédületbe zuhanást,
zuhanásban suhanást,
suhanásban érkezést,
szereteten létezést*

ad a barátság... s annyi mást is még...

(A szín ismét megvilágosodik, Kék festő a nagyherceg térdén üldögél.)

KÉK FESTŐ Fantasztikus. Láttam, mint a moziban! Láttam az emlékeidet.
Hiszen akkor te varázsló vagy...

NAGYHERCEG Az vagyok.

KÉK FESTŐ Te nagyherceg, te nagy varázsló, nem akarsz a barátom lenni?

NAGYHERCEG Az nem úgy meg, Kék festő, hogy az ember csak úgy ripsz-ropsz a barátja lesz a másiknak. A barátsághoz jól meg kell egymást ismernünk, szoknunk, s a legfontosabb, szeretnünk.

KÉK FESTŐ És meg fogsz engem ismerni?

NAGYHERCEG Ha engeded, hogy megismerjelek...

KÉK FESTŐ És meg fogsz engem szokni...

NAGYHERCEG Ha lesz rá időm...

KÉK FESTŐ És meg fogsz engem... szeret...ni...?

NAGYHERCEG Ha megismerlek és megszoklak, bizonyára meg is szeretlek majd.
KÉK FESTŐ És ha megszeretsz, akkor meg fogsz védeni?
NAGYHERCEG Valaki bánt talán?
KÉK FESTŐ Hogy engem? Engem mindenki bánt. Az egész világ.
NAGYHERCEG Nono.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Nono.
KÉK FESTŐ Ez meg mi volt?
NAGYHERCEG Semmi különös.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Szemmi különös.
KÉK FESTŐ Most meg selypítesz...
NAGYHERCEG Nem selypítek.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Nem szelypít.
KÉK FESTŐ Kétféleképpen beszélsz.
NAGYHERCEG Eszemben sincs.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Eszébe sinc.
KÉK FESTŐ Ne játszódjál velem, kedves nagyherceg, áruld el a titkodat.
NAGYHERCEG Szó sincs titokról. Ez csak az árnyékom.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Mi az, hogy cak? Cak az árnyékod? Én percegő árnyalak vagyok, aki téged követ és megóv mindentől. Én vagyok a te barátod.
KÉK FESTŐ Tehát neked már van barátod. Akkor... akkor nem is akarom, hogy a barátom légy.
NAGYHERCEG Ostobaság. Az embernek egyszerre több barátja is lehet. No, nem sok, mondjuk kettő.
PERCEGŐ ÁRNYALAK Az egyik én vagyok.
NAGYHERCEG Így igaz.
PERCEGŐ ÁRNYALAK A mászik meg te leszel.
KÉK FESTŐ Ki mászik?
PERCEGŐ ÁRNYALAK Nem mászik, hanem a mászik, érted, fafejű kiszgyerek, a mászik az nem azt jelenti, hogy mászik, hanem azt, hogy mászik...
NAGYHERCEG Ne hergeld az árnyékomat, mert megharagszik. Az árnyékoknak nincs humorérzékük. Inkább azt mondd el, kivel szemben kell megvédjelek!
KÉK FESTŐ Az egész világ ellen.
NAGYHERCEG Az egész világ ellen nem tudlak megmenteni, de ha pontosabban megfogalmaznád, ki bánt, csak-csak tehetnék valamit érted.
KÉK FESTŐ Gomulka bácsi.
NAGYHERCEG Ki az a Gomulka bácsi.
KÉK FESTŐ Egy szemét vén dög.

NAGYHERCEG   Ejnye, de csúf beszéd. Gomulka bácsi feltehetően egy kedélyes idős bácsika.

PERCEGŐ ÁRNYALAK   Én ismerem. Egy vén cuf dög. Gonosz pára. Agg Cirkefogó.

KÉK FESTŐ   Nem enged fel a padlásra.

NAGYHERCEG   Mi van a padláson?

KÉK FESTŐ   Gyere közelebb, megsúgom.

PERCEGŐ ÁRNYALAK   Én isz közelebb mehetek? Én isz hallhatom? Én isz lehetek a barátod?
(Összebújnak, sutyiznak. A szín elsötétül)

2. JELENET

(Gomulka nagy táblákkal jön, fölszögeli őket a bejárat fölé. A táblákon olvasható feliratok: Tiloss laptázni! Tiloss Hangoskonni! Tiloss jáccani az udvaron! Tiloss Nevetni eben a házba! Tiloss bármilyen mesét elmondani! Tiloss álmokról beszéni! Tilos énekeni!)

LACIKA   *(labdát pattogtatva)* Csókolom a dolgos kezeit, Gomulka bácsi!

GOMULKA   Takarodj!

LACIKA   Köszöntem... vóna.

GOMULKA   Köszönd az életedet annak, hogy ilyen türelmes ember vagyok, Lacika. Vajra lehetne kenni engemet, olyan türelmes vagyok, Lacika.

LACIKA   Ja, mint egy darab kenyér, olyan türelmesnek tetszik lenni, Gomulka bácsi. Köszönöm, hogy Gomulka bácsinak köszönhetem az életemet. Most mérgesnek tetszik lenni talán?

GOMULKA   Ne pattogtasd! Ne pattogasd itten a labdádat, értem? Hordd el magadat innen a labdáddal együtt, Lacika. Itten tilos a labdázás. Meg van tiltva. Értem?

LACIKA   Mióta tilos?

GOMULKA   Amióta kitettem a tiltótábláimat.

LACIKA   Gomulka bácsi minden héten kitesz egy csomó tiltótáblát... ugye.

GOMULKA   Naná! Mert ebben a házban rend kell legyen. Értettük?

*Itt tiloss enni,
itt tiloss inni,
itt tiloss lenni,
itt tiloss görbén,
itt tiloss egyenessen,
itt tiloss **eggyáltalán**
menni,
de tiloss maranni is,
állni, sőt, szalanni is,
s még tiloss jáccani,
tiloss jónak láccani,*

*és tiloss rossznak láccani,
és tiloss hasznáni
vagy ártani,
ahogy tiloss:
hangoskonni, hallgatni,
okoskonni, nevetni,
tiloss itten örülni és szeretni,
tiloss itten meséni,
hangszereken zenéni,
emlékezni, tervezni,
álmodozni, szervezni,
segíteni egymásnak -
itten minden tiloss ám!*

LACIKA Itt semmit sem szabad?

GOMULKA Neked semmit, nyomoronc! El fogunk irtani innen benneteket! Megértetted? Zavarjátok a ház nyugalmát.

LACIKA Szabad kérdeznem, mesélni miért nem szabad?

GOMULKA Mert a mese rossz. A mese összekeveri az agyatokat. Olyan hülyék lesztek tőle, mint azok a királyfiak, meg királylányok, meg ólomkatonamicsodák, na...

LACIKA Gomulka bácsi, jó bácsi...

GOMULKA No, hízelkedő, mit is akarsz?

LACIKA Gomulka bácsi, igaz, hogy a padláson angyalok laknak?

GOMULKA Ostobaság. *Csak laktak!* Én kilakoltattam őket. Most a padláson az *én angyalkáim* laknak. Megértettük, számárkölyke?

LACIKA Meg, meg hát. A te angyalaid laknak ott. Az igazi angyalkákat meg kilakoltattad.

GOMULKA Ki én. Ebből is tudhatod, ki itten az atyaisten.

LACIKA És miért lakoltattad ki őket, Gomulka bácsi?

Gomulka Mert zavartak azok a rohadék kis sztanyiol-szárnyak.

LACIKA És milyenek a te új angyalkáid?

GOMULKA Hogy milyenek? Na, csak figyelj, pupák! *(Egy redőnylehúzó rúddal kipattintja a padlás zárát. Kiömlenek belőle a barbie-babák, be-
terítik a gyerekek fölötti nézőtéri eget.)*

BARBIE-BABÁK *Rózsaszín ez a világ,
rózsaszín ez a világ,
rózsaszín ez a világ.
Műanyag az álom,
műanyag az álom,
műanyag az álom...*

GOMULKA Na? Hát nem szépek? Hát nem guszták? Nehogy azt mondd, hogy nem, te girhes, koszos kis vakarcs!

LACIKA Nem mondok én semmit. Hé, ti gyönyörű műanyag angyalok, jöttök velem játszani?

BARBIE-BABÁK *Műanyag ez a világ, rózsaszín az álom...*

LACIKA Tudtok ti egyáltalán beszélni? Játsszani? Érezni? Szeretni?

GOMULKA Kuss, te kis szörnyeteg...

BARBIE-BABÁK *Rózsaszín ez a világ, műanyag az álom...*

LACIKA Gomulka bácsi, de hát ez rettenetes! Ezeknek a kis rózsaszín vackoknak se ízük, se bűzük...

GOMULKA Mondtam már, hogy hordd el magad innen, amíg megteheted. Nem a te eszednek, koszos kis létednek való ez a *szervezett világ*. Különb is, idő van - fölösleges vagy. Tűnj el, éhenkórász! (*Megráz egy nagy csengőt. A ház lakói elősereglének.*) Mozgás, mozgás, kezdődik a híradó. Mindenki foglalja el a *kijelölt* helyét. Figyelem! Esti áhítat! (*Bekapcsolja a tévét, mindenki átszellemülten bámulja. Aki véletlenül kizökken az áhítatból, arra Gomulka lesújt a seprűjével.*)

PERCEGŐ ÁRNYALAK Micoda vidék, micoda ócka vidék... Micoda ember ez a Gomulca.

GOMULKA Mindenki látta az új tiltóplakátokat? Na, van hozzászólás? (*Elszórtan fojtott suttogások - disznóság, szégyellhetné magát, ezt azért már mégse kellene eltűnnünk, pfuj, szemétláda Gomulka... -*) Szólt valaki? Nem hiszek a fülemnek... He? Csak szóljon nyugodtan, akinek nem tetszik valami. Nem fontos ám itt lakni... El is lehet innen költözni, kérem... De el ám... de még hogy el ám...

FEKETE ÖZVEGY Én a mágám részéről nagyon helyéslem az új rendéseket. Végre nem fognak az udvarban zäjongani azok a névéletlen porontyok, mosdátlan kis dögök.

VADÁSZ Csatlakozom a szomszédasszonyhoz, illetén módon mindenképpen. Én már azon a ponton voltam, hogy fogom a puskámat, és puff... lepuffantom őket... soha nem téveszttem el a célpontomat, ezt mindenkinek tudnia kell. Magyarán: az életüket mentette meg Gomulka házmester ezzel a nemes és mindenre figyelemmel kiterjedő rendelettel...

FEKETE ÖZVEGY A mesélés betiltatását különösen nágy gondolátnak tartom, némés Gomulka! Vége a céltalan nyálaskodásnak. A gyérékek a tévéből és a videóból tanulják még a rendét és a fégyélmet; a jót és a rosszat; a szépét és a csúnyát...

GOMULKA Rendben van. Ezt vártam önöktől. Ezennel kezdetét veszi a Kötelező Lakóházi Reklámnézés.

(Monitorok villannak fel az ablakok helyén, mindegyikben más reklám, hangos, bántó csiricsaré hang- és zűrzavar. Gomulka az udvar közepén áll, hatalmi tébolyában vezényel - a ház lakói pedig átszellemülten nézik a reklámokat, időnként felugranak, tapsolnak, lehanyatlanak: teljes az extázis...)

3. JELENET

NAGYHERCEG Ez az ember lenne az?

KÉK FESTŐ Csak rá kell nézned. Mélyen ülő kutyaszemek, agyar a fogak helyén, lapos homlok, ugató beszéd...

NAGYHERCEG Nem vagy túl engedékeny a barátunkkal szemben.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Teljesz mértékben igazat kell adnom a barátunknak. Kémkedéseim eredményeképpen elmondhatom, hogy nevezett személy egy pondró, fereg, feregpondró, feregfakéreg... de ennek ninc értelme talán.

KÉK FESTŐ Neked gyerekjáték lesz elbánni vele, nagyherceg.

NAGYHERCEG Valóban az lenne, ha a varázspálcám rendben lenne.

KÉK FESTŐ Hogy lehet, hogy egy varázspálca nincs rendben?

NAGYHERCEG Eltörött. Egészen egyszerűen el van törve a nyavalyás. Emiatt azután csak félvarázslatokra vagyok képes.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Cak félvarázslatokra képes, el van neki törve a varázspálcája. Félpálca, félvarázlat.

KÉK FESTŐ Nem értem. Mondj egy példát erre a félvarázslatra.

NAGYHERCEG Figyelj! Most csettintek egyet, s máris a kezemben van egy... *(a sötét magasból egy gitár szánkázik alá, egyenesen a nagyherceg kezébe.)* Lám.

KÉK FESTŐ Csak azt nem értem, mi ebben a fél?

NAGYHERCEG Régen a gitár gitározott egyedül, én meg hallgattam. Most meg, ha zenét akarok hallgatni, kénytelen vagyok muzsikálni.

KÉK FESTŐ Ez talán nehezedre esik?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Nem eszik nehezére. Cak azt mondta, hogy moszt zenélnie kell. Dalold el ezüst gitár....

NAGYHERCEG *Ahonnán én jöttem,
onnan más nem jöhetett még.
Ahová indulok,
oda majd nem követ csak a fény,
az emberek világa
mint a semmi ága
mely nem tart madarat,
nem hajt levelet,
itt egyre ritkább szó... a szeretet...*

*Hogyha én akarom,
más lesz itt minden a földön,
varázsló erőmmel
a gonosz hatalmát eltörlöm,
de az emberek világa
akkor is a semmi ága
mely nem tart madarat,
nem hajt levelet,
itt egyre ritkább szó... a boldogság...*

*Én herceg vagyok, uralkodó,
de nincsen népem, árva vagyok.
Herceg vagyok. Uralkodó.
De nincsen társam. Árva vagyok.*

KÉK FESTŐ Ennyi? Hát ez nem sok.

NAGYHERCEG Na, akkor ide süss!

PERCEGŐ ÁRNYALAK Oda szüssz!

(A nagyherceg belép a sötétbe. A következő pillanatban öregasszonyként lép ki a fényre.)

NAGYHERCEG Nem láttál erre egy frakkos, cilinderes urat, fehér sállal a nyakában és makulátlan tisztaságú fehér kesztyűvel a kezén?

KÉK FESTŐ Bizony, hogy láttam.

NAGYHERCEG És nem bántott téged az az illető?

KÉK FESTŐ A nagyherceg? Nem bánt ő senkit sem.

NAGYHERCEG Szóval nagyherceg? Neked is előadta a nagy dumát, mi? Úgy nagyherceg ökelme, ahogy én király. Szélhámos, közveszélyes bűnöző. Ha megint találkozna vele, ajánlom, a saját érdekében rögtön jelezd Gomulka házmesternek.

KÉK FESTŐ Még mit nem? Szégyelld magad, ronda vén szipirtyó! Én soha nem adnám fel a barátomat, vedd tudomásul!

NAGYHERCEG *(visszalép a sötétségbe, kis idő múlva csendőrként ugrik a kék festő elé.)* Most megvagy, te kis csavargó. Tolvaj, rabló, féreg. Viszlek a börtönbe, holnap reggel fel is akasztanak.

KÉK FESTŐ Ártatlan vagyok, oda viszel, ahova akarsz. Az én lelkiismeretem tiszta.

NAGYHERCEG Szövetséget kötöttél a birodalom első számú ellenségével, a nagyherceggel.

KÉK FESTŐ Nem kötöttem szövetséget. Csak szerettem volna.

NAGYHERCEG Szóval, nem tagadsz?

KÉK FESTŐ Nem tagadok.

*Elvihetsz, megölhetsz,
hideg földdel megtölthetsz,
megverhetsz, ellökhetsz,
de ne reméld, hogy megtörhetsz,
én nem adom soha fel a barátomat.*

NAGYHERCEG *(a sötétből)* Mi a barátság, mondd el, mi a barátság?

KÉK FESTŐ *A barátság barátom, az a kincs, mely mindenhol ott van, s sehol sincs...* Nagyherceg, hát itt vagy?

NAGYHERCEG *(a sötétségből most Piktör Paktorként lép elő.)* Van szerencsém, kék ruhás kisember, Piktör Paktör, a csodafestő.

*Mi kerül a vászonra?
 Kenyér, ház vagy két kobra?
 Kosár, mely a karodra van akasztva?
 Lány, ki be van falazva?
 Ég és torony alatta?
 Két legényke szaladva?
 Tó, mely ki van apadva?
 Kabát, amely szakadna?
 Horog, amely halakra vadászik?
 Út, mely elvezet a házig?
 Az a kék hegy, vagy a másik?
 Gyermek, ki a porban mászik?
 Öreg ember, s hadonászik?
 Sellő, amint fuvolázik?
 Nyúl, ki bőrig ázik éppen?
 Mi legyen rajta a képen?
 Tíz pár cipő, barna,
 vagy a tigris karma,
 vagy a macska körme,
 vagy az egér bajsza?
 S milyen legyen, kék vagy sárga,
 zöld legyen fehér, vagy árva
 lilát keverjek? Vagy egy fülest
 leverjek a segédnek, ki a palettát otthon hagyta,
 s most az égen keverem
 haverem az ezerszínű festéket
 s ott keresem a kenyerem.*

NAGYHERCEG

Hm. Milyen színűre fessek az ön bajuszát?

KÉK FESTŐ

Nekem még nincsen is bajuszom.

NAGYHERCEG

Akkor a hajácskát?

KÉK FESTŐ

Egészen meg vagyok elégedve a hajam színével.

NAGYHERCEG

Akkor mit fessek be, milyenre?

KÉK FESTŐ

Fesd be az eget zöldre, fesd a füvet kékre, fesd a házat lilára, fesd rá a holdat egy bikára, fesd a tetőt feketére, az ablakot egykettőre fehérre, fesd a havat barnára, foltot fess a csönd arcára, fess most arany könnyeket, s ne sajnáld a zöldeket...

NAGYHERCEG

(Vadul fest. A ronda házkülső varázslatos birodalommá szelídül.)
 Elégedett vagy már velem?

KÉK FESTŐ

Ügyes kis piktör vagy, Paktör. De a nagyherceg ügyesebb nálad.

NAGYHERCEG

Mi a fenét tud az a nagyherceg, amit én nem? Ne mondd, hogy jobban fest a fickó...

KÉK FESTŐ

Nem fest jobban. Csak ő ecset nélkül is tud festeni.

NAGYHERCEG

Ecset nélkül. Haha. Mivel fest a te nagyherceged, ha ecset nélkül fest?

KÉK FESTŐ A szívével, barátocskám.

NAGYHERCEG *(meghatódik, de nem mutatja)* Azt monddod, hogy a szívével. Na, ezt a szívumát egyszer-másszor már hallottam. De hát a szívével senki sem tud festeni...

KÉK FESTŐ Senki, jól monddod, senki. Csak a nagyherceg.

NAGYHERCEG Akkor én akár mehetek is.

KÉK FESTŐ Maradsz is, mehetsz is, távozhatsz is, jöhetsz is, a barátom lehetsz is...

LACIKA Szerbusz kék festő.

KÉK FESTŐ Lacika, te mitől vagy ennyire bánatos?

LACIKA Gomulka megint új rendeleteket hozott. Már semmit sem szabad csinálnunk ebben a házban. Tilos labdázni, tilos hangoskodni, sőt, mától mesét mesélni is tilos.

NAGYHERCEG Nocsak! Ne legyen Piktör Paktör a nevem, ha én ezt értem.

KÉK FESTŐ Bezzeg, ha a nagyherceg itt lenne... Ő persze tudná, mit kell csinálni ilyenkor...

NAGYHERCEG Megint a nagyherceg. Ha így állunk, én mehetek is. *(Belép a sötétbe.)*

LACIKA Ki az a nagyherceg?

KÉK FESTŐ A barátom. Rettentő nagy hatalma van. Csak az a baj, tudod, hogy eltörött a varázspálcája.

LACIKA És nem lehet megragasztani azt a pálcát?

KÉK FESTŐ Mit tudom én. Lehet, hogy nincs meg a másik fele... te jó ég...

LACIKA Azt hiszem, most mindketten ugyanarra gondolunk... te jó ég...

KÉK FESTŐ Jaj, ha a nagyherceg itt lenne, ő biztosan tudná, mit kell tennie.

NAGYHERCEG *(előlép)* Már itt is vagyok.

KÉK FESTŐ Na?

NAGYHERCEG Mi az, hogy na?

LACIKA Na?

NAGYHERCEG Mi az, hogy na?

KÉK FESTŐ - LACIKA Mondd már meg, hogy mitévők legyünk!

NAGYHERCEG *(erős hatásszünettel)* Nem tudom, mi tévők legyünk. Ha pontosan akarok fogalmazni, halvány lila gőzöm sincs.

KÉK FESTŐ Sejthettem volna. Hogy az egész csak duma volt. Akkor vagy te nagyherceg, amikor én házmester ebben a házban. Trükk volt minden, ócska, trükk. Na, gyerek, menjünk, Lacika. *(Még visszafordul.)* Nem vagy te több egy kiöregedett bűvészfélnél... herceg...

NAGYHERCEG Szóval nem. Szóval nem? Oké, pajtikáim. Akkor most figyeljete!

(Előrántja a fél varázspálcáját, suhintgat, köröket ír le vele. Narancs, banán potyog fentről a két kimeredt tekintetű utcagyerek ölébe. Pattogatott kukorica-eső hull, melyből jócskán jut a nézőtéri gyerekeknek is.)

*Látod, ennyi a varázslat,
megigézlek,
de ha rossz vagy, megalázlak,
csak intek,
s öledbe birodalmat öntök,
fejedre banánerdőt döntök...*

KÉK FESTŐ

Elegem van ebből. Unlak.

NAGYHERCEG

Értem. Nem kell a jó. Na, fiacskám, akkor kaptok egy kis rosszat. Lecke kell? Lesz lecke.

(Nagy kígyó kanyargózik alá fentről, megkergeti a gyermekeket, majd szertefoszlik. Helyét egy kék oroszlán veszi át, majd az oroszlán után egy sárkány folytatja az üldözésüket. A két rémült kölyök kifulladásra talál menedéket a nagyherceg háta mögött.)

KÉK FESTŐ

Kegyelem, kegyelem!

LACIKA

Kegyelmezz, nagy mágus, legnagyobb varázsló, gróf, vagy mifene, küldd már a francba a ronda dögeidet!

NAGYHERCEG

Hisztek már nekem?

LACIKA - KÉK FESTŐ

De még mennyire.

NAGYHERCEG

És bíztok már bennem?

LACIKA - KÉK FESTŐ

Hú, de milyen nagyon bízunk!

NAGYHERCEG

(Egyetlen mozdulattal megfékezi a tüzet okádó sárkányt.) Akkor mi következik most? A haditerv következik.

LACIKA - KÉK FESTŐ

Akkor következzen a nagy haditerv!

NAGYHERCEG

A kérdésem az, hol van most Gomulka? Ő is a tévét nézi nyilván.

KÉK FESTŐ

Gomulka sohasem nézi a műsort. Ő ilyenkor mindig leoson a pincébe.

NAGYHERCEG

A pincébe? Milyen érdekes. A pincébe. És mit csinál ő a pincében?

LACIKA

Hát azt nem tudjuk.

NAGYHERCEG

Háttal nem kezdünk mondatot. Tehát nem tudjátok, mit csinál a pincében Gomulka.

PERCEGŐ ÁRNYALAK

Tehát nem tudják, micinál a pinszében a Gomilka.

NAGYHERCEG

Te ne szólj bele.

PERCEGŐ ÁRNYALAK

Én nem beleszól.

NAGYHERCEG

Mi lehet a pincében?

KÉK FESTŐ

Én tényleg nem tudom.

LACIKA

Én még annyira sem tudom...

PERCEGŐ ÁRNYALAK

Én meg nem beleszól.

NAGYHERCEG Csak Gomulkának van kulcsa a pincéhez?

KÉK FESTŐ Azt hiszem.

LACIKA Biztos vagyok benne.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Én nem beleszól.

NAGYHERCEG Ki tudná megszerezni a kulcsot?

KÉK FESTŐ Én félek Gomulka közelébe menni.

LACIKA Én meg mégjobban félek a közelébe menni.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Én meg még mindig nem beleszól.

NAGYHERCEG *(csak most figyel fel percegő árnyalakra)* És ha beleszólnál, nagyokos, akkor mit mondanál?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Cak aszt mondanám, hogy a Gomilka a pincében kiszérleteket végez, ehhez szegítenek neki a fránya kisz ördögöckék, az angyalkák szép sztaniol-szárnyait készül levagdoszni a rettenetes házmeszter, mert ha lenyirbálja, akkor jó pénzért el tudja adni comagolópapírnak őket, és ha szikerül neki lenyirbálnia, akkor nem lesz karácony az idén, mert az angyalkák nem tudnak majd karáconykor karáconyfát hozni, meg ajándokokat sze tudnak hozni karácony éjjel, a gyerekek meg ajándok nélkül maradnak egészen. Azon felül és mindegészen Gomilka valamilyen szerkezetet épít, nagy és füstölgő szerkezetet, és valahányszor ebbe a szerkezetbe beleállít egy barbie-babát, vagy éppenséggel egy már szárnyatlan angyalkát, azok menten eltűnnek. Én attól tartok, a barbie-babákat isz, szegény kisz oktondi barbiekat, azokat isz el fogja pusztítani a rettenetes házmeszter...

NAGYHERCEG Na, nekem ettől már zúg a fejem. Ti értitek? *(Ha van reakció a nézőtéren, akkor a gyerekeket megfaggatja, értik-e, amit Percegő árnyalak összehablatyolt.)*

PERCEGŐ ÁRNYALAK Ez még mind szemmi. A kulcot mindazonáltal igen egyszerű megszerezni, mert amikor Gomilka alszik, és Gomilka néha alszik, akkor a kulc ott van a zebében, a zebe meg a kabátján van, a bűdös és koszosz kabátja meg szék karfájára van dobva...

NAGYHERCEG Ez fantasztikus! Honnan tudsz te ennyi mindent?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Potomszág. Ez a szakmám. Percegő árnyalak a legszuperebb szuperkém, egyébként marha szerencéd van velem, annyit mondhatok, mert aszt isz kiszaglintottam még, hogy a Gomilka valami nagyon rejtélyeszet isz rejteget a szekrényében, ez a Gomilka... szóval rejteget ott a Gomilka valamit... egy... nem isz egy, hanem cak egy fél... egy fél...

LACIKA - KÉK FESTŐ ...varázspálcát!!!

II. FELVONÁS

1. JELENET

(A ház lakói nézik a tévéképernyőt. Gomulkát a pincében látjuk, Vadász és a fekete özvegy társaságában. Angyalok és ördögök nyüzsögnek körülöttük. A pince tekintélyes részét foglalja el egy csillogó-villogó szerkezet. Fölötte hatalmas tévéképernyő-bábszínház.)

GOMULKA   Mi folyik itt! Sorakozó! Angyalok jobbra, ördögök balra! Igazodás, takarás! Nem vagyok megelégedve a munka tempójával. Dolgozatok, különben titeket raklak a gépbe! *(Riadalom, mindenki vadul elrohan tevékenykedni.)*

FEKETE ÖZVEGY   Mindenek előtt köszönet és hála Gomulka úrnak, hogy a lakók közül először, s egyedül bennünket részesített abban a kegyben, hogy leengedett a pincébe. Azon túl pedig: zséniális ez az egész, kedves Gomulka elvtárs, úgy ahogy van, zséniális. Ahogyan ez a szerkezet kinéz, az egyszerűen zséniális. Nem állok távol az igazságtól, ha azt mondom, hogy fántasztikus.

VADÁSZ   Való igaz. Fantasztikus. Ám még mindig nem tudjuk, mire szolgál ez az egész.

FEKETE ÖZVEGY   Azt is mégmágyarázhátná, kedves Gomulka kolléga, hogyan kerültek ide le az ángyálok.

VADÁSZ   És miért akarja levágni a szárnyaikat, ami persze dicsérendő és nagyon rendes cselekedet.

GOMULKA   Csak sorban, sorban, híveim. Kezdjük az angyalokkal. Az angyalok, ugye, a padláson laktak?

FEKETE ÖZVEGY   Ott látták a kis rondaságok.

GOMULKA   És azt is tudjátok, mit csináltak ezek a kis rondaságok?

VADÁSZ   Én nem vettem észre semmit.

GOMULKA   És amióta fogságba ejtettem őket, és lent vannak a pincében?

VADÁSZ   Azóta sem vettem észre semmit.

GOMULKA   Neeem?

VADÁSZ   Neeem.

GOMULKA   Te sem, vénasszony?

FEKETE ÖZVEGY   Dééé, dééé.

VADÁSZ   Hazudik a fekete özvegy vén boszorka.

GOMULKA   Mit vettél észre, fekete özvegy?

FEKETE ÖZVEGY   Nééém is tudom. Ááázt hiiszem, hoogy... ázóta sokkal jobb.

GOMULKA *(leereszkedően simogatja meg az öregasszony fejét.)* Na látod. Tudod te. *(A vadászhoz.)* Vegyél példát a fekete özvegyről, te gazember, mert elcsaplak magam mellől.

VADÁSZ Veszek, Gomulka bácsi, veszek. Csak ne kergess el.

GOMULKA Rendben van. Most az egyszer megbocsátok.

*Az angyalok odafent laktak,
az angyalok álmokat dobáltak
lefelé az emberek közé.
Az emberek meg csak álmodtak,
álmukban a jóságra rászoktak,
nem is értem pontosan, miért.
Nem néztek tévében filmeket,
csak hajszolták egyre az álmokat,
teljesen összevissza éltek.
Nem lehetett rendet tartani,
nem akartak parancsszót hallani,
mindenki csinált, amit akart.
Így az angyalkákat elfogtam,
így az álmuktól őket megfosztom,
új álmokat kapnak: **tévétől.**
Akaratukat most elvesztik,
tévét néznének reggeltől estig,
de én ezt nekik nem engedem.*

FEKETE ÖZVEGY Szólni sem tudok a méghátódottságtól. Csak azért nem sírok, mert ném tudom, hogyan kell sírni.

VADÁSZ Majd mindjárt a nagylábad ujjára taposok, és egyből tudni fogod, hogyan kell sírni.

FEKETE ÖZVEGY Mégtennéd a kedvemért?

VADÁSZ Akár kétszer is... *(Rettentően a fekete özvegy lábára tapos. Az ordít, potyognak a könnyei.)*

FEKETE ÖZVEGY Látod, jó Gomulka, mennyire méghátódtam az ötleted nágyaságától?

GOMULKA Látom, látom. És nem fogom elfelejteni neked, gyermekem.

VADÁSZ A szárnyak, Gomulka bácsi, az angyalok szárnyait miért akarod levágni?

GOMULKA Hogy ne legyen karácsony.

FEKETE ÖZVEGY Né légyén kárácsony? Micsodá gondolát? Né légyén kárácsony? *(Észbekap.)* Hát perszé, hogy né légyén kárácsony, minék légyén kárácsony, a kárácsony az rossz.

GOMULKA A karácsony az jó. A karácsony az nagyon jó. *De nem nekem!* Nekem soha nem volt karácsonyom. Engem már gyerekkoromban sem szerettek.

FEKETE ÖZVEGY Szégény Gomulká bácsi, én szérétlék...

GOMULKA Ki ne mondd még egyszer, mert azonnal véged!

FEKETE ÖZVEGY	Szegény Gomulká bácsi, rétténétesen útállak.
GOMULKA	Köszönöm. Ezt vártam.
VADÁSZ	Én meg mégjobban útállak, Gomulka!
GOMULKA	Így helyes. És én is útállak benneteket. Téged, téged, őket, mindenkit. De ne szakítsatok félbe. Engem már gyermekkoromban sem szerettek, mert én sem szerettem senkit. Mások ajándékát éjszaka elloptam. Ha ehető volt, megettem, ha eldugható volt, eldugtam, ha nem tudtam vele mit kezdeni, elrontottam, hogy másoknak se legyen jó.
FEKETE ÖZVEGY	Bé szép émbéri tulajdonságok!
VADÁSZ	Derék. De miért tetted, bölcs Gomulka?
GOMULKA	Mert irigy vagyok. Rettenetesen irigy. Büszke vagyok rá, mennyire irigy vagyok. És ha az angyalok az idén nem tudják kiszállítani azoknak a rossz, ronda, hangos, nevetlen, elkényeztetett gyerekeknek az ajándékokat, akkor az ajándékok megmaradnak, az összes nekem, a karácsonyfákat eladom, vagy elégetem... Nem kell karácsony. Nem kell a karácsonyfa, nem kell a <i>szeretet</i> , nem kell a csillagszóró, nem kell gyertyafényes halvacSORA, az esti papa-mama puszi az elégedett kiskölykök képére...
VADÁSZ	Tökéletes. Segíték lenyírni az angyalok szárnyait. Most mindjárt kezdjünk hozzá!
GOMULKA	Még nem lehet. Az angyalok a szárnyacsapkodásukkal hűtik a gépezetet működés közben.
FEKETE ÖZVEGY	Az ám. A gépézt. Mire szolgál a gépézt?
GOMULKA	Nagy titkok tudói lesztek ti most rögtön. De senkinek egy szót sem, hallottátok?
VADÁSZ	Emiatt ne fájjon a fejed. Amit eddig elmondtál, az nekünk nagyon tetszik. Szövetségeseid vagyunk.
GOMULKA	Ne fecsej fölöslegesen. Szóval, ez egy <i>gyermekeltüntető</i> gép. Na, hol van egy gyerek, hadd mutassam be rajta, hogyan lehet eltüntetni egy kisgyereket úgy, hogy sem az apja, sem az anyja nem találja meg <i>soha többé?</i> (<i>Körbejár, befurakszik a széksorok közé, kicsit lehet ijesztő, ahogy a gyerekeket fixírozza.</i>) Milyen is lenne a legjobb a masina kipróbálásához? Talán masnis kislány? Talán pufók kisfiú? Talán egy fehér blúzocskás, szőke leányka? Talán olyan kisfiú, aki az apukája kezét szorongatja éppen... ott van, éppen ő lenne a legjobb... (<i>Elindul valamelyik gyerek felé, de az ördögök a színpadról utána kiabálnak.</i>)
ÖRDÖGÖK	Gomulka, nagyságos fejedelem, ez a kisgyerek itt ólálkodott a pince ablakában, valószínűleg utánad kémkedett! (<i>Hozzák Lacikát.</i>) Elkaptuk, gondoljuk, meg kívánod ötet büntetni.
GOMULKA	Ellenkezőleg. Meg fogom jutalmazni Lacikát. Lacikának hívnak, nem?

LACIKA Mit akarsz velem tenni, Gomulka bácsi? Én nem csináltam semmi rosszat!

GOMULKA Tudom én, kisfiam, hogy te semmi rosszat nem csináltál. Éppen ezért akarlak megjutalmazni, Lacika.

LACIKA Félek tőled, Gomulka bácsi, félek a jutalmadtól is.

GOMULKA Ugyan, Lacika, ne számárkodjál már! Szoktál tévét nézni?

LACIKA Szoktam hát. Ki ne nézne tévét?

GOMULKA És ki a kedvenc tévéhősöd?

LACIKA A Dzsoki Jújing.

GOMULKA Nem akarnál vele találkozni, édes kisfiam. Csak be kellene ide állnod, ebbe a gépbe ide bele, ni, és akkor rögtön találkozhatnál is vele.

LACIKA Tényleg igazat mondasz?

GOMULKA Hát persze. Szoktam én hazudni.

LACIKA És nem lesz semmi bajom?

GOMULKA Az égvilágon semmi.

LACIKA Egy kicsit félek. *(A gyerekek felé.)* Most beálljak a gépbe, vagy ne álljak be?

FEKETE ÖZVEGY Né ízeljél már, té gyérék, álljál bé a gépbé, áhogy ázt a Gomulká bácsi mondjá... ném hállottád még, hogy mindig szót kél fogadni a félnőttéknek?

LACIKA Mindig szót kell fogadni?

VADÁSZ Mindig, te kis vakarcs. Állj be, amíg szépen kérünk!

LACIKA *(az angyalokhoz fordul, de úgy, hogy a gyerekeket is érintse a kérdés.)* Ti mit tanácsoltok?

(Az angyalok a fejüket rázzák, hogy ne.)

GOMULKA Az angyalok nyelvén a fejrázás azt jelenti, igen.

LACIKA *(most az ördögök felé fordul)* Szerintetek beálljak a gépbe?

(Az ördögök vadul rázzák a fejüket, hogy igen.)

LACIKA Az ördögök nyelvén ez a fejrázás azt jelenti, hogy nem?

GOMULKA Azt jelenti, hogy igen.

LACIKA Ha mindenki azt tanácsolja, hogy lépjek be a gépbe, akkor nincs mitől félnem, ugye?

(Nekidurálja magát, belép. Gomulka előhúzza a zsebéből a törött varázspálca másik felét, bedugja a szerkezet oldalán lévő lyukba. Hatalmas füst, villogások, dübörgés, földrengés, a barbie-babák föl-alá rohangálnak rémületükben az égbolton - azután kitisztul a szín. Gomulka szertartásosan megtörli a varázspalcát, s a zsebébe rejti. A nagy mágusok rejtélyes arcával nyitja ki a gép ajtaját: Lacika eltűnt.)

GOMULKA Volt, nincs Lacika. Ki akar szerencsét próbálni? Senki? Akkor menjetek, hozzátok a gyerekeket! *(Az ördögök elrohannak.)* De ez még nem minden. Most figyeljtek! *(Bekapcsol egy gombot, a tévéképernyő-bábszínház képernyőjén megjelenik Dzsoki Jújing és Szamanta.)*

DZSOKI JÚJING Szép napunk van, nemde, drágám?

SZAMANTA Ne mondd nekem azt, hogy szép napunk van, te szörnyeteg.

DZSOKI JÚJING Piszok egy csúnya napunk van, nemde, drágám?

SZAMANTA Ne mondd nekem azt, hogy piszok egy csúnya napunk van, te szörnyeteg.

DZSOKI JÚJING Hát már nem szeretsz?

SZAMANTA Soha nem is szerettelek, te szörnyeteg.

DZSOKI JÚJING Hát már nem vagyok a te imádott Dzsokid?

SZAMANTA Soha nem is voltál, te szörnyeteg.

DZSOKI JÚJING Akkor én most... Mi a fene ez? Ki a fene ez a gyerek itt?

LACIKA Csókolom. Nagyon örülök, hogy megismerkedtünk. Lacika vagyok a Palota utca negyvenhétből. Régi hódolója vagyok a Dzsoki bácsinak.

(Fent, a tévét néző Lacika szüleinek elragadtatott hangja: Nézd, drágám, a Lacika a tévében, és a Dzsoki Jújinggal beszélget éppen! Mama, papa, gyertek, a Lacika a tévében! Hamar, hamar, ezt videóra kell venni, a Lacika nagy ember lett...)

DZSOKI JÚJING Mit akarsz? Takarodj a fenébe, mert a testőreimmel dobatlak ki innen!

SZAMANTA Tüntesd már el ezt az undorító férget, drágám! Amíg ez itt van, nem vagyok hajlandó veszekedni veled...

LACIKA De hát én azt hittem...

DZSOKI JÚJING Mit hittél? Halljam, mit hittél, te kis pondró?

SZAMANTA Taposd már el ezt a kis koldusivadékot, kedvesem! Addig én iszom harminc pohár vizkit!

(Lacikát üldözni kezdi Dzsoki Jújing.)

DZSOKI JÚJING Na, csak kapjalak el, te ronda kis betolakodó, majd adok én neked idepofátlankodni a gazdagok rancsára...

LACIKA Anya, apa, segítsetek! Haza akarok menni! Segítség, anyához akarok menni... Kék festő, nagyherceg, segítsetek!

GOMULKA *(kikapcsolja a képernyőt.)* Ezzel meg is lennénk.

FEKETE ÖZVEGY Zsénialis, méstér.

VADÁSZ Valamennyi kölyköt el kellene tüntetni, nem?

GOMULKA   Így van. És nem fogják ezek az ostoba szülők keresni vagy keres-
tetni a gyereküket, mert naponta látják őket a tévében, és azt fogják
hinni, hogy van gyereük. Közben meg már régen nincs. És a
rendőrség sem fogja keresni őket. Na, milyen a Gomulka bácsi?

FEKETE ÖZVEGY   Óriási.

GOMULKA   Hozhatják a következőt...

*(A szín elsötétül, megvilágosodik az udvar. A ház lakói a tévé előtt ülnek, hipnotizálva figyelik
a képernyőt. Gomulka hangját halljuk a sötétből, az udvar lakói pedig reagálnak az
eseményekre.)*

GOMULKA   Kivel akarsz találkozni, drága gyermekem?

MISI   A Zorróval, Gomulka bácsi.

GOMULKA   A Zorróval, édesem! Nahát, tessék. Állj be oda abba a szép
gépezetbe, máris találkozatsz Zorróval.

*(Az udvaron nyüzsgés támad. Hangok: nézd csak, a Misi! A Misi benne van a tévében! A Misi
a Zorróval.)*

ZORRÓ   Kardélre hányom az egész világot, a mindenét! Beste ellenség, gaz
bitangok... Ez meg mi... Garcia őrmester, ki ez a kisgyerek itt a
lábaimnál...

MISI   Misike vagyok. Nekem Gomulka bácsi ígérte, hogy találkozhatom a
Nájt Rájder bácsival...

ZORRÓ   Ez mindennek a teteje. Szóljon valaki a prodjúszeremnek, hogy
dobja ki ezt a kis senkit innen. Különben téged is kardélre
hánylak...

MISI   Ne tessék haragudni, de a Gomulka bácsi...

ZORRÓ   Miféle Gomulka bácsi? Ki a fene az a Gomulka bácsi. Azt
mondtam, tűnés innen, különben feltűzlek a kardom hegyére...

*(Az udvarban zajongás: Rajta, Misi! Adjál neki! Veszi valaki videóra a Misit? Mindjárt
szétcsapja a Zorró agyát a Misi! Hiába, mindig tudtam, hogy a fiamból tévéhős lesz...)*

MISI   Segítség! Apa, anya, segítség, gyertek és segítsetek, kérlek, el fog
pusztítani a Zorró...

(Az udvarból: Fantasztikusan jó színész ez a Misi! Nézd, hogy meg tudja játszani a félőset...)

GOMULKA   *(a sötétből)* Kivel akarsz találkozni, kisfiam?

FERI   A Nájt Rájderrel.

GOMULKA   A Nájt Rájderrel? Találkozhatasz, drága gyermekem. Állj csak be
oda, abba a gépbe... így, szépen... na, ott állsz szépen, Ferike?

FERIKE   Igen, Gomulka bácsi. De ugye, biztosan találkozom a Nájt
Rájderrel?

GOMULKA   Ebben egészen biztos lehetsz.

NÁJT RÁJDER   Kit! Balra ötszáztizenhárom egész harmincnégy századfok! Kit! Jobbra egy paraszthajszálnyt... Kit, az ördögbe is... Kit, ki ez itt a szélvédőn...

FERIKE   Kezit csókolom. Ferike vagyok, a Palota utca negyvenhétből. Hogy tetszik lenni, Nájt Rájder bácsi?

(Az udvaron zajongás: Nézzétek, most meg a Ferike! Interjút csinál a Nájt Rájderrel! Hívjátok az apját! Micsoda? Hogy a kocsmában van? Vegye föl neki valaki videóra! Hát az anyja? Mi van? Az meg itt hagyta őket? Micsoda család! És pont ilyeneknek a gyereke kerül bele a tévébe! Ezeknek bezzeg minden összejön. Felháborító! Az ember gürcöl éjt nappallá téve, és semmi. A gyereke sose kerül bele a tévébe. De én megígérem neked, Krisztiánka, hogy ha addig élek is, benyomlak a tévébe... Krisztiánka, hol a fenében vagy, kisfiam... Krisztiánka...)

NÁJT RÁJDER   Ez a gyerek nincs a forgatókönyvben! Takarítsa el valaki innen!

FERIKE   Ez életem legszebb napja... hogy én találkoztam a Nájt Rájder bácsival, az életem legszebb napja...

NÁJT RÁJDER   Meg a legutolsó is, te elvetemült! Tönkretetted a filmemet! Milliós károkat okoztál nekem... Kit, taposd el, taposd el, taposd el...

FERIKE   Jaj... jön az autó... jaj, ne bántsanak... apa... apa... anya... segítsetek... haza akarok menni...

(Az udvarból: Hajrá, Ferike! Rajta, Ferike! Én azt hallottam, hogy a Ferike lesz az új Nájt Rájder... Ha nekem ilyen tehetséges gyerekem lehetne, mint a Ferike... Aggyá' a Nájt Rájdernek, Ferike, mutasd meg neki, milyen egy nyolcadik kerületi csávó... Figyeld, milyen aranyos a Ferike, ahogy pucol a fekete autó elől... Kilapíccsa, öregem, palacsinta se lesz a Ferikéből, ha a Kit kilapíccsa...)

FERIKE   Gomulka bácsi, tessék segíteni, Gomulka bácsi!

(Az udvar elsötétül, ismét a pincét látjuk. A gép mellett ácsorognak, várakoznak a kisgyerekek. Nagyon sokan vannak. Az angyalok sírnak, az ördögök röhögnek.)

GOMULKA   Csak türelem, gyerekek, csak türelem! Balra, akik a Friderikusz Sanyikával akarnak találkozni. Jobbra, akik a Rózsagyurival akarnak találkozni. Csönd legyen, angyalkák, ti is sorra kerültök. *(Egy nagy ollóval hadonászik.)* Csönd legyen!

*De jó nekem, rossz vagyok,
és senkit sem szeretek,
sose mondok igazat,
s mindenkit tönkreteszek.
De jó nekem, rossz vagyok,
rontok, bontok, mérgezek,
egyfolytában hazudok,
a lelkedben lépkedek
mocskos, piszkos bakkancsommal
De jó nekem, rossz vagyok,
folyton rosszat forralok,
nincs barátom, nincsen társam,
megmérgeztem, tönkretettem őket,
az ostoba, hiszékeny semmirekelőket.*

*Mert:
mézes-mázos minden szavam,
szavak mélyén titkos mérég,
meghallgatsz, s nem veszed észre
szívedbe került a métely,
rág benned a sárga kétely,
nincsen többé nyugodt napod,
nincsen többé nyugodt éjed,
nincsen társad, nincs reményed,
a tanácsot tőlem kéred,
s én csak tovább rontalak
Oktalan, hiszékeny alak -
s végül elpusztítalak.*

2. JELENET

(Nagyherceg és Kék festő a ház tövében üldögélnek. Mindketten szomorúak.)

- KÉK FESTŐ   Eltűnt. Egyszerűen megfoghatatlan. Eltűnt. Itt volt, és nincs itt többé. Te érted ezt, nagyherceg?
- NAGYHERCEG   Nem egészen. Mentségemre szolgáljon, hogy én nem sok dolgot értek meg a ti világotokból. Jószerével semmit.
- KÉK FESTŐ   Lacika szőrén-szálán eltűnt. Megmondtam neki, hogy ne menjen a pince közelébe, nem? Szerintem a Gomulka bácsi keze van a dologban.
- NAGYHERCEG   Rémeket látsz. Nem lehet az a Gomulka annyira rossz, mint ahogy állítod.
- PERCEGŐ ÁRNYALAK   Pedig hogy éppenszéggel pontosan annyira rossz, ahogy a kék festő állítja.
- NAGYHERCEG   Na, már csak te hiányoztál, percegő árnyalak.
- PERCEGŐ ÁRNYALAK   Tudom, hogy perszegő árnyalak mindig hiányzik. Azért vagyok moszt itten. Nagy híreket hozok.
- KÉK FESTŐ   Mondjad már, ember.
- PERCEGŐ ÁRNYALAK   Miféle ember? Én ember? Ember én? Én nem vagyok ember! Ember aki mondja! Szentelen tackó! Még egy ilyen, ész megtagadom az információáramoltatászt.
- KÉK FESTŐ   Bocsánat, drága percegő árnyalak, ne haragudj, de elveszett a barátom.
- PERCEGŐ ÁRNYALAK   Még ha elveszett volna. Akkor nem lenne ekkora nagy a baj. De te barátod eltűnt.
- KÉK FESTŐ   Az ugyananaz.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Affenét! Aki elveszett, azt meg lehet keresni. De aki eltűnt, azt nem lehet megkeresni.

NAGYHERCEG Ostobaság. Miért ne lehetne megkeresni azt, aki eltűnt?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Mert akit Gomilka báci tüntetett el, az el van tűnve. Ész Lacikát Gomilka báci tüntette el. Abszolútli. Végérvényesen. Betüntette az összes gyereket a tévébe.

NAGYHERCEG Hova? A tévébe?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Éppenséggel, hogy oda. Ravasz módszer, annyi szent. A gyerek-eltüntetőmaszinája - mert a cirkefogó vén cibésznek ilyenje van ám - nem megszemmisíti a gyerekeket. Nem, mert az törvénybe ütköznék, ész Gomilka szereti a rendet, féli a törvényt. Inkább áthókuszpókuszolja őket a maszinájával a tévébe, ész onnan pedig nincs visszaút. Műsorok lesznek a gyerekek, a szüleik meg csak nézik őket, csak nézik őket, még jól isz szórakoznak rajtuk, csak azt nem veszik észre, hogy a valóságban nincs többé kiszgyerekük.

NAGYHERCEG Ez rettenetes. Valamit tennünk kell.

KÉK FESTŐ Éppen jókor jutott eszedbe a gondolat.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Annál is inkább ajánlatos a celekvész, mert moszt éppenséggel téged keresznek.

KÉK FESTŐ Engem?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Naná, hogy téged. Te vagy az egyetlen gyerek a házban, akit még nem szikerült Gomilkának beizélnie a tévébe.

NAGYHERCEG El kell foglalnunk a pincét!

PERCEGŐ ÁRNYALAK Okos gondolat, de azzal csak az angyalokon szegítesz. Legfeljebb az ördögökön, de azokon meg minek?

NAGYHERCEG Ki kell szabadítanunk a gyermekeket a tévé rabságából!

PERCEGŐ ÁRNYALAK Ez már jobb ötlet.

KÉK FESTŐ De hogyan?

NAGYHERCEG De hogyan?

PERCEGŐ ÁRNYALAK De hogyan?

MÓCÁRT Csokit vegyenek! Dzsokit vegyenek! Csokis Dzsokit vegyenek! Na, vesztek bámész lelkek, vagy nem vesztek? Ha vesztek, utána a csokis dzsokiért megvesztek, ha nem vesztek, a bánattól megvesztek, szóval mindenképpen esztek, vagy csokit, vagy könnyet esztek, s ha nem vesztek, akkor elvesztek, én az üzleten semmit se vesztek...

NAGYHERCEG *(Pénzt dob Mócártnak, aki egy Dzsoki-csokit ad neki cserébe. Nagyherceg nézegeti.)* Remek. Egészen találékony. Te engem emlékeztetsz valakire, hékás...

MÓCÁRT *(elfakad sírva)* Ne is mondd, nagyherceg...

NAGYHERCEG Te tudod, hogy ki vagyok?

MÓCÁRT Én ne tudnám? Ne legyen Mócárt a nevem, ha nem találkoztunk már legalább egyszer. Na mindegy. Szóval, ha már így kérdeztetek...

PERCEGŐ ÁRNYALAK Nem kérdezte a Mószártot senki!

NAGYHERCEG Elhallgass! Hallgatunk!

MÓCÁRT Hogy beszéljek, ha el kell hallgatnom?

NAGYHERCEG Megvan. Tényleg te vagy Mócárt!

MÓCÁRT Mócárt, aki voltam. Mert egy ideig, ugye, a Mozart-kuglert - na, mi is az a ti nyelveteken? - hát azt a kerek csokit, na, csokitallért forgalmaztam az embereknek. Tudod, van egy névrokonom, az ő arca van a csokikon. Van? Volt. Hallod őt? Amikor csend van, hallani lehet. Legyen egy kicsi csöndje a füleknek... *(Fülelnek. Fölerősödik a Mozart-zene, elnyomja a tévézajokat. Megbűvölve hallgatnak. Majd ismét a tévézaj veszi át az uralkodó szerepet, a Mozart-muzsika eltűnik.)* Szóval, volt idő, amikor az emberek még **zenét** hallgattak. Mozart-zenét. És ették a Mozar-kuglert, mert az finom. Volt. És eljött az idő, amikor már nem hallgattak Mozart-zenét, sőt, semmilyen zenét sem, csak a tévét nézték. Egyetlen Mozart-csokit sem vettek meg. És akkor azt mondta az én szomorú gazdám: ha nem kell a Mozart-csoki, kellhet majd a Mozart-Dzsoki. Az én Mozartom finom kis képe helyett - na gyere, nézd meg még egyszer - annak az erőszakos alaknak a képe van. És veszik, veszik, mint az új csokit... az új csokit, a Jújing Dzsokit.

*Ha nem kell neked a Mozart-csoki,
itt van, fogd, a csoki-Dzsoki,
nem édes és nem keserű,
csak amolyan Dallas-szerű,
hiszen tudom, mindegy neked,
csak a Dzsoki Jújing legyen,
minden gyerek, felnőtt, öreg
mostantól csak ilyet ehetsz,
a Dzsoki-tallér egyszerű,
a Dzsoki-tallér nagyszerű,
Dzsoki-tallér, Dzsoki kép,
Dzsoki Jújing nagyon szép
és nagyon jó - zabáld!*

KÉK FESTŐ Dehát ez szégyen, nem? Hánynom kell attól, amit hallok.

MÓCÁRT Szégyen, nem szégyen, ifjú ember, csakis Dzsoki-csokit végyen!

NAGYHERCEG Figyelj rám, Mócárt, csokiember, néha Dzsokiember, nagyon fontos lenne tudnom, van-e még - olyan igazi - Mozartos csokid?

MÓCÁRT Hogy van-e? Hát persze, hogy van. Sőt, különleges Mozart-csokikat is őrzök a szatyromban. Olyanokat, amelyek zenélnek is. Mozart-zenét, bár nem hiszem, hogy valaki is emlékszik még rá...

NAGYHERCEG Akarsz a szövetségesünk lenni?

MÓCÁRT Boldogan. Nem tudom ugyan, kik vagytok, mit akartok, de biztos vagyok abban, hogy a helyzet csak javulni fog, ha veletek szövetségre lépek. Ámbátor, mit is kéne majd csinálnom?

NAGYHERCEG Semmit. Ha eljön a pillanat, oszd szét az emberek között a Mozarcsovikat. Az igaziakat. A zenélőket. Rendben?

MÓCÁRT Semmi akadály, felséges úr. Csak majd jelezd, mikor jön el a pillanat. Kérhetem?

NAGYHERCEG Jelezni fogom.

*Éjszaka, ha árnyak járnak,
s eget karistolnak madárszárnyak,
éjszaka, ha sötét honol,
és a hold dobján úri szél dobol,
akkor jön majd el az időnk,
álmod hozunk ismét, s a föld
lakói majd mind álmodnak,
újra...*

*Tartalma lesz álmodnak,
álmodban nagy fehér hattyúk
hófehér zenéket hoznak...*

PERCEGŐ ÁRNYALAK Megfeszülök a nyugtalanszágtól. Én ezt nem értem, Nagyherceg! Tesszék nekem részletesen elmagyarázni, ész ne tesszék itt nekem folyton énekelni, mert én aztat nem értem.

NAGYHERCEG Mondd csak, hogyan is működik az a bizonyos gyermekeltüntető gép?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Beleállítja a gyermekeket a Gomilka szaki, azután...

NAGYHERCEG Nem az érdekel. Hogyan indítja el a gépezetet?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Hogyan, hogyan, hát gyorsan.

KÉK FESTŐ Nem az a lényeg. Mivel? Gombbal? Fogantyúval?

PERCEGŐ ÁRNYALAK *(a gyerekek felé fordulva)* Nem emlékszem. Fogantyúval? Mivel isz? Gombbal? Kabáttal? Miféle kabáttal? Ja, gombbal! Nem gombbal. De mivel isz? Nem jut eszembe... Mivel isz? *(Gesztusai-
val a gyerekek segítségét kéri.)* Ez az! Valami botfélével... vessző-
vel... nem! Pálcikával...

KÉK FESTŐ Varázspálcával!

NAGYHERCEG Ettől féltem.

MÓCÁRT Egy nagyherceg soha nem fél. Kapsz tőlem egy ingyen Mozart-tallért. Az majd zenél a szívednek, nagyherceg... na, ne szabódj, fogadd csak el, nekem úgylis ingyenbe van, s a fenének se kell mostanában...

NAGYHERCEG *(elteszi a Mozart-tallért)* Köszönöm, barátom. Mindjárt könnyebb a szívemnek, hogy Mozart-zenére dobol. De amitől félttem, attól félek most is. Gomulka, a rettenetes házmester a varázspálcám elveszített felével csinálja a hókuszpókuszait. Szégyen...

KÉK FESTŐ Vissza kell szereznünk a varázspálca másik felét!

NAGYHERCEG Én nem tudom... hogyan kell... lopni.

KÉK FESTŐ Feláldozom magamat. Én tudom. Rendben, visszalopom a varázspálca másik felét. De csak a te kedvedért. Jó ügy érdekében talán a lopás sem bűn. Ámbátor, azt a pálcát Gomulka bácsi lopta el tőled, tehát nem visszalopom, csak visszaszerzem, ugyebár...

PERCEGŐ ÁRNYALAK Ez a kékfestő egy hős. Mindig tudtam, hogy egy horribilis nagy hős. Csak úgy be fog hatolni Gomilka rettenetes szobájába, ész el fogja hozni a zebéből a pálszika mászik felit. Elhozza. Meg a kulcot isz. A pinsze kulcát. Ész ha nem? Akkor meg mi van?

NAGYHERCEG Akkor baj van, barátaim. Akkor nem tudjuk visszavarázsolni a gyerekeket a tévéből.

MÓCÁRT Nesze, te is kapsz egy igazi Mozart-kuglert, hátha szerencsét hoz!

NAGYHERCEG Indulj utadra, kékfestő, s járj szerencsével. A ház gyermekeinek a sorsa a te kezében van!

*Csak indulj most, kis barátom,
juss át zárt ajtón, hideg rácson,
s ha varázspálcámmal visszatérsz:
az élet e házba is visszatér...
Menj, menj, menj,
én várok majd rád,
menj, menj, menj,
és térj vissza hozzám,
menj, menj, menj,
de légy óvatos,
menj, menj, menj,
tudom, az álom majd visszahoz...*

3. JELENET

(Néma jelenet. Feldereng Gomulka elhanyagolt lakása. A házmester az ágyában hortyog. Résnyire nyílik az ajtó, kék festő oson be rajta. Kezében pemzli, festékes vödör. Pár gyors mozdulattal kékre festi a fekete falú szobát. Azután kutatni kezd Gomulka kabátzsebében, megtalálja a pince kulcsát. Diadalmasan felmutatja. A szekrényhez lép, ahol feltehetően a varázspálca felét rejtegeti a rettenetes házmester. Kihúzná a fiókot, ám ügyetlenül fellöki a polc mellett álló széket. Gomulka horkan, felül az ágyában, kék festő - a varázspálca nélkül - menekülni kényszerül.)

4. JELENET

(Éjszaka. Nagyherceg, kék festő, percegő árnyalak és Mócárt a ház tetején állnak. A nagyherceg előveszi varázspálcáját.)

NAGYHERCEG

*Álmot hoztam, álmokat,
álmodj most, szép álmokat,
álmodd azt, hogy boldog vagy,
álmodd azt, hogy szabad vagy,
álmodd azt, hogy réten vagy,
álmodd azt, hogy ébren vagy,
álmodd azt, hogy gyermek vagy,
álmodd azt, hogy ismét vagy,*

*álmodd azt, hogy kék az ég,
álmodd, vár a messzeség,
álmodd, nap süt, s hull a hó,
álmodd, ébren élni jó,
álmodd, játszol fiaddal,
álmodd, sétálsz lányoddal,
álmodd, álmodsz az álmoddal...*

*álmodj, álmodj,
álmodj, álmodj,
és szállj, ha szállnod kell,
és várj, ha várnod kell,
és lépj, ha lépned kell,
és élj, mert élned kell...*

*és nézz szét,
lásd a világot,
és nézd a hajnalt,
és nézd az alkonyi lángot,
és nézd, lenn a téren a fákat,
és lásd, hogy nőnek az árnyak,
és halld, hogy a villamos csenget,
és figyelj, és halld meg a csendet,
és várd, hogy egy hang majd szólít,
és tudd, hogy jó lesz, jó lesz, jó lesz majd így...*

*térj vissza magadhoz,
az idő, majd mindent elhoz,
mindent, amit másnak kínál most -
a műanyag-világ,
a képernyő-világ,
a reklám-világ,
a pénzéhes világ,
a hazug világ,
az elrohadt világ,
a konzum-világ,
a computer-világ,
a Gomulka-világ...*

(Mócart kivételével eltűnnek a sötét égből. A ház lakói sorban felébrednek - avagy végre igazán elalszanak -, s boldogan kiabálnak: Álmodom!... Álmodom!... Álmodom!... Megint tudok álmodni... De szép, de szép!... Milyen különös az élet... Mócart Mozart-tallérokat dobál be nekik az ablakokon, Mozart-zene szól egyre hangosulóbban, hatalmas, tiszta harmóniák keverednek a színen. A felső szint elsötétül, megvilágosodik a pince. A nagyherceg a gyermekeltüntető gép előtt áll. Mellette percegő árnyalak és a kék festő. Fent a monitoron teljes zűrzavar, tévésztárok és eltűnt kisgyerekek jelennek meg, kiabálás, sírás, panaszkodás. A nagyherceg lázasan szereli a gépezetet.)

NAGYHERCEG Az ördögbe...

ÖRDÖGÖK Szolgálatodra!

NAGYHERCEG Erre nem is gondoltam! Pedig milyen kézenfekvő! Hát ez az! Indulás, vigyék vissza az angyalokat a padlásra, kicsi gonoszok, az ellopott barbie-babákat pedig szállítsátok vissza a jogos tulajdonosaiknak! Mind egy szálig! Értettük?

ÖRDÖGÖK Értettük. Nálad a varázspálca, tehát te vagy a főnök!

KÉK FESTŐ Sikerül, nagyherceg?

NAGYHERCEG Sikerülnie kell.

PERCEGŐ ÁRNYALAK A nagyhercegnek sikerül mindig minden. Te viszont sajnos nem hoztad el a varázspálcádat mászik felét, s ebből még lehetnek bajok.

KÉK FESTŐ Miféle bajok?

NAGYHERCEG Kevés az energiám. A varázspálcámban van az energiám. Ha sikerül átalakítanom a gyermekeltüntető gépet gyermekvisszatüntető gépre, akkor a fél varázspálcámat majd be kell dugnom a masinába. Minden visszatüntetés elvesz tőlem egy bizonyos energiamennyiséget. Az is lehet, mire az utolsó gyermeket megmentem, elfogy az energiám. És meghalok. De nem kell sajnálnotok. Én nagyherceg vagyok, s a nagyhercegek állva halnak meg, mint a fák.

KÉK FESTŐ Én nem akarom, hogy meghalj!

PERCEGŐ ÁRNYALAK Én sem akarom. Legalább ülj majd le olyankor, és ne állva... Mi a fransznak meghalni, amikor lehet élni is, akkor meg mi a fransznak akarsz meghalni?

NAGYHERCEG Nem akarok meghalni, természetesen. De a gyerekeket meg kell mentenie valakinek. Nekem kell őket megmentenem. *(A nézőtér felé is.)* Vagy nem így gondoljátok?

KÉK FESTŐ Ha Lacikára gondolok elszorul a szívem. Meg kell mentened Lacikát.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Herszegem, meg kell mentened a ferikéket, a pisztikéket, a józikákat, az irénkéket, a szárikákat, a juditomékat, a julszikat... Ha nem muszáj, ne halj meg, nagyhercegem, de ha másképp nem lehet, akkor áldozd fel magadat, tudod, a gyerekek miatt, hiszen ők nem tehetnek szemmiről, herszegem...

NAGYHERCEG *(szerel. A masina füstöl, pöfög, szikrázik, villog.)* Sikerülni fog. Sikerülnie kell.

(Fentről kétségbeesett hangokat hallani. Hol vagy, Ferike? Hová tűnt a Lacika? Eltűnt az Irénke! Nem látta valaki a kisfiamat? Nem látta valaki a kislányomat? Nem érdekel a filmje, a gyerekeket akarom! Kapcsolja ki a rohadt tévéjét, segítsen inkább keresni a gyermekemet! Segítség, elveszett a gyermekem? Mikor vesztett el? Nem tudom, a tévét néztem, abban még megvolt...)

PERCEGŐ ÁRNYALAK Ha felébresztetted őket a tévéálmukból, felszégesz uram, akkor moszt márt ne tesszék ízélni itten, tesszék visszaadni az ő gyermekeiket nekik... mégiszcak szülők, elvégre, ha olyanok isz, amilyenek isz...

KÉK FESTŐ Az angyalok visszakerültek a padlásra. Mostantól megint tudnak álmokat dobálni a ház lakóinak. Vége a tévé uralmának! Te igazi herceg vagy, nagyherceg.

NAGYHERCEG Köszönöm. *(Rendkívül fáradt.)* Azt hiszem, készen vagyok.

KÉK FESTŐ Akkor miért nem kezdted el?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Lássz neki, nagyherceg, ne ízéljél itten!

NAGYHERCEG Szeretnék elbúcsúzni tőletek.

KÉK FESTŐ Búcsúzni?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Búcsúzni? Miért?

NAGYHERCEG Mondtam nektek, a fél varázspálca energiája ahhoz elég lesz talán, hogy a gyerekeket visszahozzam az életbe. De kevés ahhoz, hogy visszajussak a bolygómra, a hazámba. És még Gomulkát sem győztük le...

KÉK FESTŐ Nem akarom, hogy meghalj...

NAGYHERCEG Az én bolygómon ismeretlen fogalom az, hogy halál. Én nem fogok meghalni. Én csak eltűnök, akár a hajnali pára...

KÉK FESTŐ De én azt sem akarom, hogy eltűnj...

NAGYHERCEG Hibát követtem el, amikor nem vigyáztam a varázspálcámra. Ha nem vagyok könnyelmű, Gomulka most nem az a szörnyeteg, aki gyermekeket tüntet el, hanem egy jóságos, öreg, türelmes bácsi. De a varázspálca birtokában óriássá növesztette magát, és pusztítóvá vált. Az én hibám, nekem kell jóvá tennem. Isten veletek, barátaim.

KÉK FESTŐ Nagyherceg, emlékezni fogok rád. Az ördögbe...

ÖRDÖGÖK Parancsodra...

KÉK FESTŐ Kösz... nem rólatok van szó... szóval, sajnálom, nagyherceg... de tudom, meg kell tenned... a gyerekek... tudod... a gyerekeket meg kell menteni...

PERCEGŐ ÁRNYALAK Nagyherszeg, ha te meghalol, én isz meghalok... Én nélküled nem akarok perszegni többé...

NAGYHERCEG Fölkészültem! Végre! Mit érdekel engem a sorsom! Nézzétek!

(Pálcáját a szerkezetbe dugja. Csattogás, villámlás, szikrák esője... Sorban kiperegnek a gépből az eltüntetett gyerekek. Fentről hangok: Ferike, tessék becsomagolni a táskádba! Villanyoltás, holnap iskola, Judit, Sára! Julcsi, hagyd abba a gitározást, tessék szépen ágyba bújni... Nem kellett volna annyit csavarogni...)

NAGYHERCEG Fogy az energiám. Még bírom... még bírom... gyertek, gyerekek, siessetek... gyertek... fáradt vagyok... gyenge vagyok... álmos vagyok... Olyan gyenge vagyok... *(A herceg lassan eldől, a gépből kipereg az utolsó visszatüntetett gyerek is. Fent vakító fény gyúl ki, Gomulka jelenik meg az udvarban.)*

GOMULKA Micsoda felháborító szemtelenség! Valaki befestette a falamat kékre. Valaki kékre festette az eget. Valaki kékítőt mert oldani az ég vizében. De ne aggódjatok, megkeresem, megtalálom, és szörnyű lesz a bosszúm. Álomszagot érzek! Itt valaki álmodni mert! Megint! Ki mert álmodni? Gyerekszagot érzek. Csak nem jöttek vissza azok a ronda, hangos, nevetlen gyerekek a tévéből? Angyalszárnysuhogást hallok a padlásról. Csak nem szabadultak ki az angyalok? Ellenem fordultatok, bitangok? Mindenkit el fogok tüntetni, nem csak a kölyköket... az egész házat... az egész utcát... az egész várost... az egész országot... Európát... a világot... Majd megmutatom én nektek, ki húzhat ujjat Gomulkával...*(Észreveszi, hogy nincs a zsebében a pincekulcs.)* A kulcs! Valaki ellopta a kulcsomat? S a tettesnek itt kell lennie... Te voltál az? Te voltál az? Vagy talán te? Te igazán gyanús vagy... a szemed sem áll jól...

(A pincében a kék festő, Lacika és a percegő árnyalak megpróbálja elhúzni a géptől a nagyherceg élettelen testét.)

KÉK FESTŐ El kell rejtünk őt... Ha Gomulka itt találja, vége.

LACIKA Nekünk sem ártana elrejtőznünk, mert nekünk is végünk.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Vége van már itten mindennek... elvesztettük a játszmát, jön Gomilka, és nekünk annyi...

KÉK FESTŐ Minden hiába volt...

LACIKA Mehetek vissza abba a rohadt tévébe megint... Legalább az anyukámhoz felszaladtam volna...

GOMULKA *(Várható volt a megjelenése, mégis váratlanul bukkan fel az ajtóban.)* Hát így állunk. Sejthettem volna, hogy ti vagytok azok. Falhoz! Ördögök, fogjátok el őket!

KÉK FESTŐ *(felkapja a nagyherceg varázspálcáját, az ördögök felé sújt vele.)* Vissza, rusnya férgek, nálam van a varázspálca, én parancsolok!

ÖRDÖGÖK *(kacarásznak rajta.)* Az már lejárt pálca. Cserélj benne elemet, így nem ér! A Gomulka úréban van elem, ő a parancsnok... *(Lefogják a gyerekeket, percegő árnyalak kerekét old egy résen keresztül.)*

GOMULKA *(kitépi kék festő kezéből a varázspálca másik felét.)* Erre vártam, ezt kerestem. A pálca hiányzó felét. Köszönöm, nagyon köszönöm, drága gyermekem, hogy elhoztad nekem. Hurrá, megvan a másik fele! Én vagyok a legnagyobb...

KÉK FESTŐ A varázspálca nem a tiéd, hanem a nagyhercegé.

GOMULKA Nagyherceg? Csak nem ezt a földön heverő szálnalmas alakot nevezed te nagyhercegnek? Ezt a színházból kikopott züllött alakot? Ennek már vége. Kipurcant. Én viszont élek. De még mennyire élek. És a varázspálca segítségével én leszek mostantól a világ ura!

KÉK FESTŐ Gazember.

LACIKA Undorító vagy, Gomulka bácsi. Egy rakás szemét.

GOMULKA Ti loptátok el a kulcsomat, nem? *(A gyerekek bólogatnak.)* Ne merjetez hazudni! Melyikötök volt?

KÉK FESTŐ Én.

LACIKA Én.

KÉK FESTŐ Nem ő, hanem én.

LACIKA Nem igaz, nem ő volt, én voltam az, engem büntess meg! Különb is utállak, megvetlek, lenézlek, te gonosz öregember.

GOMULKA Hm. Kemény beszéd. Valamiért mégis tetszetek nekem. Csalódtam a felnőttekben. Egy pillanatra leveszem a szememet róluk, máris álmodni akarnak, a majom gyereküket nevelni. Nem kellett nekik a jólét, hát majd rabszolgát csinállok belőlük. A kölykeiket meg végérvényesen eltüntetem. S ti fogtok ebben segíteni. Ti lesztek az én szövetségeseim. Gondoljatok bele, mindent megkaptok, amit csak akartok, gazdagok lesztek, hatalmat kaptok tőlem, lesz bőrfocitok, kastélyban fogtok lakni, csirkecomb fogtok minden nap enni, s annyi csokit utána, amennyi csak belétek fér... Na, vállaltok a szövetséget?

KÉK FESTŐ Veled soha.

LACIKA Inkább meghalunk.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Engem meg sze kérdezel, hogy vállalom-e a szövetséget veled, Gomilka?

GOMULKA Ki ez?

KÉK FESTŐ Percegő árnyalak, a nagyherceg szárnysegédje.

GOMULKA Remek. Mutass példát ennek a két fafejűnek. Nos, válllod, hogy a szárnysegédem leszel? Percegni fogsz nekem is, akár a nagyhercegnek?

PERCEGŐ ÁRNYALAK Persze jegen neked a szű abban a fafejűben, Gomilka! Csak eszt akartam mondani. *(Előjön a résből.)* Csak nem hiszed, hogy el fogok menekülni előled? Te randa tejbetök.

GOMULKA Ostoba férgek. Nem látjátok, hogy a nagyhercegnek vége?

KÉK FESTŐ Ő mindig a barátom marad.

LACIKA És az enyém.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Ész az én nagyuram, te goromba, iromba, osztoba házmeszter-ke.

(Hirtelen Mozart-zene hangzik fel. Gomulka összerándul, keresi a forrást. A nagyhercegből jön a zene. Gomulka benyúl a zsebébe, kiveszi a zenélő tallért, a földre dobja, és rátapos.)

GOMULKA   Ennyi. Ezt az ízlésromboló zenebonát betiltottam. És most... eljött az én időm. Összeillesztem a pálca két felét, és én leszek a világ ura. Mindent és mindenkit el fogok pusztítani. Egyedül leszek a világon, minden az enyém lesz... hatalmas vagyok, Gomulka, az uralkodó...

(A gyerekek megpróbálják megakadályozni a pálcaegyesítésben, de az ördögök lefogják őket. Gomulka összeilleszti a pálca két felét, vakító fény támad, dörgés, földindulás, egyszerre elsötétül minden. Azután fény, s Gomulka helyén ott áll fényes, hercegi öltözékben a nagyherceg. Az égből luftballonok szállingóznak alá, pattogatott kukorica esik, talán Mozart-kugler is lepottyán néhány darab. Halk, kellemes Mozart zene, angyalok suhognak a légben, a ház ablakaiban kigyulladnak a karácsonyfák, talán az ördögöknek is jut a pincében egy szép karácsonyfa.)

NAGYHERCEG   Boldog karácsonyt, gyermekeim!

KÉK FESTŐ   Nagyherceg! Te élsz? És megint van... Karácsony?

NAGYHERCEG   Amint látod.

LACIKA   Gomulka bácsi eltűnt.

NAGYHERCEG   Eltűnt örökre.

KÉK FESTŐ   Hova lett Gomulka bácsi?

NAGYHERCEG   Volt, nincs. Én voltam Gomulka bácsi.

KÉK FESTŐ   Te voltál Gomulka bácsi.

NAGYHERCEG   Én bizony. Amikor a varázspálcám kettétört, én két részre szakadtam. Tudjátok, a nagy varázslóknál ez már csak így van. Az egyik felem rossz volt, a másik pedig jó. S tudjátok, mi döntötte el, hogy a varázspálca egyesítésekor nagyherceg leszek-e ismét, vagy Gomulka, a rettenetes házmester? Az, hogy hűségesek maradtatok hozzám. Hogy nem hagytatok cserben, mikor Gomulka csábított benneteket. Mert tudjátok meg, a barátság a legnagyobb varázslat, erő a világon. Minden varázspálcánál nagyobb hatalma van a barátságnak.

KÉK FESTŐ   Nagyherceg! Elmondanád nekünk, hogy mi a barátság?

NAGYHERCEG   Hiszen tudjátok ti azt nagyon is jól. Azért... elmondhatom. *(Az égből gitár szállingózik alá a nagyherceg kezébe.)*

KÉK FESTŐ   *Mi a barátság, mondd el,
hogyan mi az a barátság!*

NAGYHERCEG   *A barátság, tudod, a barátság,
hát a barátság - az csak egy olyanság.*

LACIKA   *Az olyanság, vajon milyenség,
s a milyenség miért olyanság?*

NAGYHERCEG *Hiszen, ha tudnám én,
nem lennék ily' szerény,
nem lennék oly' szegény
hahogyha tudnám én,
hiszen de nem tudom,
azért vagyok uton
éjjel és nappal,
nappal és éjjel,
világcsavargója, ki az életét
széjjel csatangolja, járja,
és nincsen is társa... és nincs társa...*

PERCEGŐ ÁRNYALAK *Mi a barátság, mondd el,
hogymi az a barátság!*

NAGYHERCEG *A barátság, tudod, a barátság,
hát a barátság - az csak egy olyanság.*

PERCEGŐ ÁRNYALAK *Az olyanság, vajon milyenszég,
s a milyenszég miért olyanság?*

NAGYHERCEG *A földet bejártam,
társat nem találtam.
Az eget bejártam,
senkit sem találtam,
ki mellettem maradt volna.
Egyedül a rózsza,
egy kényes, gyöngye, gyámoltalan rózsza,
ki az életét velem megosztja.
Ezért az életem képtelenség,
ezért, hogy száz s ezer naplementét
nézek, s éjjelente sok fénylő csillagot:
herceg vagyok, uralkodó,
de nincsen népem, árva vagyok!*

KÉK FESTŐ *A barátság, barátom, az a kincs,
mely mindenhol ott van, de sehol sincs,
már épp megfognád, de akár a homok:
ujjaid közül a semmibe csorog.*

LACIKA *A barátság, barátom, az olyan,
mint a láz, mely égeti arcodat,
ha gondtalan vagy, észre sem veszed,
de nélküle a szíved bús, beteg.*

PERCEGŐ ÁRNYALAK *A barátság, barátom, olyan mély,
Mint a kút, melynek vize éjszötétbe vész.
Mint gyökérnek víz, levélnek a Nap,
a barátság életvágat ad, és ad*

(Soronként váltják egymást az énekben)

*annyi mást,
arcodra mosolygást,
mosolyba fényeket,
fényekbe életet,
életbe nevetést,
nevetésbe szeretést,
szeretetbe karolást,
karolásba dalolást,
dalokba az ízeket,
ízekbe a színeket,
színekbe az illatot,
illatba a holnapot,
holnapba a tegnapot,
tegnapba fénylő Napot,
fénylő napba ágakat,
lombos ágra madarat,
madár-hangba szélverést,
szélverésbe ébredést,
ébredésbe vágyakat,
vágyainkba szárnyakat,
szárnyainkon repülést,
repülésbe szédülést,
szédületbe zuhanást,
zuhanásban suhanást,
suhánásban érkezést,
szeretethen létezést
ad a barátság... s annyi mást is még...*

KÉK FESTŐ

És most el fogsz menni?

NAGYHERCEG

Még nem. Most már rengeteg időm van - rengeteg energiám. És vannak szövetségeseim is. Meg fogjuk szabadítani az embereket a tévé rabságától. Ismét álmodni tanítjuk őket. Szeretni. Visszaadjuk nekik az elvesztett meséket. Segítetek nekem ebben?

VALAMENNYIEN

Segítünk, hát persze, hogy segítünk.

LACIKA

Ajaj! Nekem most haza kell mennem, várnak anyukámék. Biztosan feldíszítve vár a karácsonyfa... attól tartok, jól meg fogják cibálni a fületem, hogy már megint elcsavarogtam... nagyherceg, holnap találkozunk a hintáknál, ilyen tájban... oké?

NAGYHERCEG

Oké, Lacika, szaladj... és a karácsonyfa alatt majd az én ajándékomat is meg fogod találni... *(elérzékenyülve)* menj, szaladj... És te, kék festő, miért nem sietsz haza, hiszen karácsony van, a szüleid már gondolom aggódnak miattad...

KÉK FESTŐ

Miattam? Miattam ugyan nem. Nekem nincsenek szüleim...

PERCEGŐ ÁRNYALAK

Ejnye, komisz kölyke, mindenkinek van szüleje...

KÉK FESTŐ

Nekem nincs. Még egészen kicsi koromban eldobtak maguktól... intézetbe adtak... nagyherceg, én egy szökött intézetis kisgyerek vagyok... igazi csavargó...

NAGYHERCEG Miért szöktél meg, rossz volt az intézetben?

KÉK FESTŐ Nem.

PERCEGŐ ÁRNYALAK Akkor meg miért szöktél meg, haszontalan hontalan?

KÉK FESTŐ Mert... hiányoztak a szüleim... *(Lehajtja a fejét.)* Most is karácsony van, látod, Lacika is hazaszaladt... Na, semmi gond, nem is hiányzik nekem ez a karácsonyi mizéria... csak a szüleim... egy kicsit... nagyon... *(Odabújik a nagyhercegehez.)*

NAGYHERCEG *(int a varázspálcával.)* Te is hiányzol a szüleidnek, kék festő.

KÉK FESTŐ El tudom képzelni.

NAGYHERCEG Hallgasd csak!

(Távolról kiabálás, női és férfi hang: Kék festő, kisfiam! Merre kószálsz? Gyere haza, már áll a karácsonyfa a nagyszobában. Mi lesz az ajándékaiddal? Siess, mert kihűl a vacsora...)

KÉK FESTŐ Anya! Apa! Tényleg ti vagytok? Tényleg kellek nektek? Tényleg hazavártok?

NAGYHERCEG Siess, kék festő, siess! A karácsonyfa alatt ott lesz az én ajándékom is. Mostantól nem kell megszökdösnöd az intézetből, mostantól van családot, otthonod. Meg fogom tanítani az összes felnőttet arra, hogyan kell szeretni a gyermekeket. Na, menj már, kisfiam, boldog karácsonyt. *(Kék festő megöleli a nagyherceget és elrohan.)*

PERCEGŐ ÁRNYALAK Cak mi maradtunk itten ketten, herszegem. Mit csinálunk?

NAGYHERCEG Boldog karácsonyt kívánunk egymásnak! És... majd csak kitalálunk valamit... nem? *(Éneklik a Kiskarácsonyt, a szín elsötétül, csak az ablakokban álló karácsonyfák világítanak.)*

-&-